

Polska sonata skrzypcowa epoki postromantyzmu i jej znaczenie w literaturze europejskiej

Paweł Maślanka

22 czerwca 2016

Streszczenie pracy doktorskiej

Głównym założeniem rozprawy doktorskiej jest charakterystyka trzech wybranych sonat skrzypcowych epoki postromantyzmu pod kątem ich znaczenia w literaturze europejskiej.

Zamierzeniem autora jest ukazanie w nich wszelkich walorów artystycznych i estetycznych, którymi posłużyli się kompozytorzy oraz przedstawienie problemów technicznych, stwarzających dla muzyka możliwości rozwoju warsztatu skrzypcowego. W tym celu niezbędne było poddanie trzech sonat szczegółowej i wnikliwej analizie formalnej oraz praktyczne przestudiowanie tych sonat. Było to konieczne dla ukazania obiektywnej oceny poziomu ich trudności i wyznaczeniu określonych trudnych technicznie fragmentów, wymagających od muzyka większego skupienia się na danej problematyce wykonawczej.

Zamieszczenie informacji biograficznych trzech wybranych kompozytorów w dużej mierze przybliży ogólną charakterystykę czasów postromantycznych i ukazuje realia w świecie artystycznym w ówczesnej Polsce.

Rozprawa doktorska składa się z dwóch części. Pierwsza z nich to nagranie płyty dwóch sonat skrzypcowych: sonaty F – dur op.30 Władysława Żeleńskiego oraz sonaty c – moll op.5 Antoniego Rutowskiego.

Druga część składa się z siedmiu rozdziałów i podsumowania.

I Rozdział jest opisem formy sonaty skrzypcowej. W tym rozdziale ukazane są początki powstania sonaty oraz jej ewolucja na przestrzeni epok. Wyszczególnione są

również sonaty skrzypcowe, stanowiące ważne etapy w rozwoju tego gatunku w muzyce.

II Rozdział poświęcony jest biografii trzech polskich kompozytorów: Henryka Melcera, Antoniego Rutkowskiego i Władysława Żeleńskiego. Przybliżenie sylwetek tych kompozytorów ukazuje ich odmienne sytuacje życiowe i w pełni oddaje charakterystykę ówczesnych czasów polski postromantycznej.

W rozdziałach III, IV i V poddano szczegółowej analizie formalnej wszystkie trzy sonaty skrzypcowe. Ukazano w każdej z nich bogactwo środków artystycznych i technik kompozytorskich.

W VI Rozdziale ukazano problemy techniczne, wykonawcze i interpretacyjne, które rozwijają warsztat skrzypcowy muzyków.

W VII Rozdziale dokonano zestawienia zbadanych trzech sonat skrzypcowych i odniesiono się do wybranych sonat na skrzypce i fortepian epoki postromantyzmu.

W podsumowaniu pracy przedstawiono argumenty wskazujące na duże znaczenie polskiej sonaty skrzypcowej dla literatury europejskiej epoki postromantyzmu oraz zwrócono uwagę na zbyt małą popularność i brak zainteresowania dziełami wśród wykonawców.

**Post romantic Polish violin sonata
and its meaning in European literature**

Paweł Maślanka

22nd of June 2016

PhD thesis abstract

The aim of this PhD thesis is to characterize three chosen post romantic violin sonatas paying special attention to their meaning in European literature.

Author's objective is to show every artistic and aesthetic merit of those sonatas and demonstrate technical difficulties which create opportunities for musicians to develop violin skills. In order to achieve this goal it was essential to deeply and acutely analyze three polish violin sonatas, both theoretically and practically. Reliable and objective assessment of the level of difficulty of studied sonatas was crucial to determine the most difficult extracts, which require greater concentration from musician while focusing on specific performance issues.

All biographical informations about composers of analysed sonatas largely brought general characteristic of post romantic times, showing Polish artistic reality of that time.

PhD dissertation consists of two parts. The first one is recording of two violin sonatas: Władysław Żeleński Sonata F - dur, op. 30, and Antoni Rutkowski Sonata c - moll op. 5.

The second part consists of seven chapters with recapitulation.

First chapter focuses on description of violin sonata form. This section shows the beginning of sonatas in general and its evolution over the years. Additionally chapter specifies all of the sonatas, that were significant to the growth of this music kind.

The second chapter demonstrates profiles of three polish composers: Henryk Melcer, Antoni Rutkowski and Władysław Żeleński. Showing their biographies as well

as taking closer look at their personal life sheds more light on the polish post romantic times.

Next three chapters demonstrate detailed formal analysis of all three violin sonatas. Those sections show wide variety of sonatas artistic values, their great diversities and multiplicity of composer technics.

Sixth chapter shows issues related to technique, performance and interpretation, which develop violin musicians workshop.

Next chapter summarizes examined three violin sonatas and refers to other post romantic violin sonatas.

Thesis summary indicates the great importance of polish violin sonatas to European post romantic literature. It also focuses on problem of unfortunately low popularity and general lack of interest in sonatas among performers.